

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۸/۱۳

پوهاند نصرالله ستانکزی

برگ های از تاریخ حقوق افغانستان (قسمت چل ام)

نخستین قانون مهاجرت در افغانستان

بعد از آن که علمای اهل اسلام هندوستان ضرورت موجودیت خلافت اسلامی را پس از شکست خلافت عثمانی، را در جنگ اول جهانی، ضروری پنداشتند، و دو راه حل را که عبارت از غزا و هجرت بود را مطرح نموده و فتوی دادند، شاه امان الله خان در ضمن بیانیۀ که به مناسبت نخستین سالگرد وفات پدراش ایراد نمود، در قسمت آن از آغوش باز کشورش برای پذیرفتن مهاجران اطمینان داد.

سپس برای تنظیم امور مهاجران به افغانستان نظامنامه را در هشت فقره در سال ۱۲۹۹ خورشیدی توشیح و انفاذ آن را اعلام داشت. که اینک محتوی نظامنامه مذکور را مختصراً؛ مورد مطالعه قرار می دهیم:

در آغاز نظامنامه مهاجرین هندی؛ در مورد ورود آن ها در فقره اول آن چنین صراحت درج شده بود: (هر شخصیکه خیال آمدن را به افغانستان داشته باشد در پشاور و یا سرحد تذکره رعیتی افغانستان و رهداری بگیرد و بخاک افغانستان که داخل شد حقوقش به مثل رعیت افغانستان و پابند شرع شریف تابع و محکوم قانون داخلی می باشد.)

سپس در فقرات دوم، سوم، چارم و پنجم؛ امتیازات و حقوقی را که دولت افغانستان باید می پرداخت، تصریح نموده، چنان که فقره دوم نظامنامه مذکور چنین مشعر بود: «(هر شخصیکه داخل خاک افغانستان شود و تابعیت دولت افغانستان را قبول نماید - برای مجرد بالغ فی نفر شش جریب و برای عیال دار هشت جریب زمین مزروعی داده می شود و برای صغیران و دختر بی شوهر زمین داده نمی شود.)»

برای تامین اولیه مهاجران تازه وارد در فقره سوم نظامنامه مهاجرین هندی، امتیازاتی را با تصریحات ذیل در نظر گرفته بود: «(تا رسیدن فصل شان فی نفر کبیر را پنج سیر و از سن ۶ ساله الی سن کبارت فی نفر ۳ سیر آرد (یک سیر کابل برابر ۸ سیر هندوستان می باشد) بطریق جیره داده می شود و قتیکه حاصل شان رسید جیره داده نمی شود.)»

برای این که مهاجران تازه وارد بتوانند از مزارع شان بهره بگیرند، نیز نظامنامه مذکور در فقره چارم اش چنین پیش بینی نموده بود: «(از برای نفری که زمین داده می شود از قرار فی جریب شش سیر گندم بذر و دریک جریب پنج روپیه نقد جهت خرید قلبه به صیغه تقاوی به سال اول داده می شود نقد و جنس تقاوی بعد از سه سال بتقسیم سه سال آینده گرفته می شود.)»

هم چنان، مهاجران هندی برای مدت سه سال از پرداخت مالیات معاف شناخته شده بودند.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

در فقره هشتم نظامنامه مهاجران هندی ، در مورد اسکان مهاجران مذکور چنین پیش بینی شده بود : (اول که مهاجرین هندی داخل افغانستان می‌شوند مرکز جای اقامت و اداره امورات شان از مدت یکماه الی دو ماه جبل السراج قرار داده شده بعد از آن بمقتضای مصلحت حکومت به هر جاییکه لازم دیده شد زمین برای شان داده می‌شود . خانه بقدر گذاره شان از جا های دولت و اگر قلعه نبود جای جدید ساخته می‌شود .)

به اساس حکم فقره ششم آن نظامنامه ، فعالیت سیاسی مهاجران مذکور بطور ذیل محدود شده بود (کار های سیاسی بدون مصلحت افغانستان کرده نمی توانند .)

در نظامنامه مهاجرین هندی؛ در مورد استخدام متخصصین مهاجران هندی در افغانستان فقره هفتم آن چنین مشعر بود : (اشخاصیکه تعلیم یافته باشند و یا صنعتی داشته باشند و دولت ملازمت شان را لازم بدانند برای ملازمت حسب الرضای شان نگهداشته تنخواه بقدر لیاقت علیحده داده می‌شود . باقی نفری که نوکری و یا دیگر کسب کنند مختار بوده مخیر اند .)

نا گفته نه ماند که در عصر امانیه حدود ۵۲ هزار نفر مهاجر هندی در افغانستان بسر می بردند.